

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Dandserinden

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Dandserinden", i Paludan-Müller, Fr.: *Dandserinden*, udg. af Berit Ziegler, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 124. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm04-shoot-idm140348531959616/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Dandserinden

tikken, skønt han er ungkarl. På nedskrivningstidspunktet har han endt »Livets Dandsebanc« (18.6) og befinder sig på et stadium, hvor »Liv og Følelse mod Graven ile« (75.6). Han lider af romantismens Weltschmerz, og svinger konstant følelsesmæssigt mellem yderpunkter: »Og løser end min Tanke Alvors Læbe./ Den vækker ogsaa Ironiens Smil« (26.5-26).

Ungkarlen har tabt barndommens uskyld, den ureflekterede livs-udfoldelse, idealerne, sit sociale tilhørsforhold, håbet og troen. Ligesom Adam og Eva, som »Guds« fordrev fra Paradis, har fortælleren mistet sit jordiske Eden, da han nåede alderen, hvor »Betragningstimen slaars«, så han kunne »skjelne mellem Ondt og Godt« (19). Skønt han ikke har illusioner om at vende tilbage, brænder han af længsel mod det tabte og føler, at han er strandet i en åndelig ørken uden håb eller udvej. Han forbliver en »interessant« gåde, fordi læseren sidder tilbage med mange ubesvarede spørgsmål: hvorfra kender han Diones historie? Måske har han oplevet en lignende, tragisk kærligheds-affære i sin ungdom, som han digter videre på, og som har gjort ham til romantiser.

Den splittede fortæller ligner til forveksling den unge Paludan-Müller, som det fremgik af brevet til Andrea Hansteen (kap. III). Ved at krybe ind i en midaldrende figur har den anonyme forfatter opnået at skjule sin sande identitet og overbevise flere læsere, der hellere lytter til en ældres end til en ung fusesnests livserfaringer. Den unge Fritz kunne skabe illusionen med den ældre fortæller, fordi han modnedes tidligt og havde oplevet alt, hvad den københavnske subkultur kunne byde på af vin, kvinder og spil. Forfatteren drev rundt som »et splintret Vrage« (86.7), da han skrev *Dandserinden*.

V. Teknikkens mester

Dandserinden kan kaldes en versfortælling eller versnovelle, idet fortælleren anvender udtrykket: »Novelle./ Som her jeg har den Ære at fortælle« (24.2-3), og idet han kalder værket en »Bagatelle« (24.5), der er skrevet i »ædel Korthed« (26.1).

Kompositionen er flyvsk og til tider kætisk: »Uorden har jeg ei, skjøndt ingen Orden« (255.8), men inddelingen i sange virker velovervejet: 1. Sang handler om Diones debut, 2. Sang om Diones og